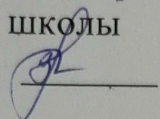

Муниципальное бюджетное образовательное учреждение
Основная общеобразовательная школа № 2
имени Защитников Отечества с. Камбилеевское
МО - Пригородный район, РСО-Алания
363100 с. Камбилеевское, ул. Ю. Кучиева, 93
Телефон 8(867-38)2-70-46

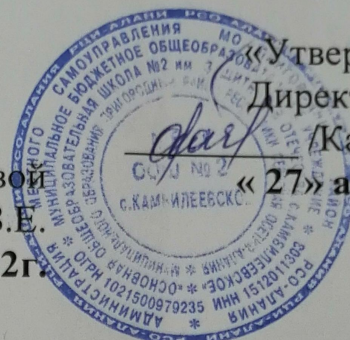
Принято
на педсовета школы
протокол № 1
от «27» августа 2022
г.

«Согласовано»
зам.директора
школы

Гуриевой
З.Е.

«27» августа 2022г.

«Утверждаю»
Директор школы
Качмазова О.А./
«27» августа 2022г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
учебного предмета
«Родное (осетинское) литературное чтение»
для 3 класса основного общего образования
на 2022-2023 учебный год

Составитель:
Дзукаева Марина Федоровна.

Кусæн программа

Дзалпаты Парисæйы

3-æм къласы

Ирон æвзаджы чиныгмæ

Программа
арæст æрцыд ног
Федералон Паддзахадон Ахуырадон Стандарты
(ФПАС-ы) домæнтæм гæсгæ

Программа сарæста Бесланы 1-æм скъолайы
иронæвзаг æмæ литературæйы ахуыргæнæг
Сидæхъаты Анжелæ

Программа фидаргонд æрцыд АКУЗИ-йы
Кафедрайы æмбырды (Протокол №4, 12.04.2014 аз)

2015 аз

Æмбарынгæнæн фыстæг

Кусæн программæ арæст æрцыд ног стандарты домæнтæм тæстæмæ ИУНЕСКО-йы кафедрæйы арæст ахуырадон комплекты бындурыл. Ирон æвзагæн лæвард цауы къуыри 2 сахаты (æдæппæт 34 ахуырадон къуырийы-68 сахаты)

Кæд æмæ райдайæн скъола бындур æвары сывæллæтты алыварсыг рæстæн, уæд ирон æвзаг ахуыр кæныны хъуыддаг арæст у ахæм нысан æмæ хæстæ сæххæст кæнынмæ:

- цæмæй ахуырдаутæ кæрæдзимæ иронау дзурын сахуыр уой, уый тыххæй сын хъæуы сæ раст кæсыны, фыссыны æмæ хъуыды кæныны фæлтæрдзинад фидар кæнын;

- ахуырдауты фысгæ ныхасы рæзтыл кусын, грамматикæйы фарстаты сæ зондзинадтæ фылдæр кæнынмæ тырнын;

- сывæллæтты алыварсыг хъомыладыл кусын мадæлон æвзаджы фæрцы.

Ахуыргæнæгæн бæрæггонд нысантæ сæххæст кæнын хуыздæр бантысдæн кæсыны æмæ æвзаджы урокты.

Ахуырадон стандартты домæнтæм тæстæм Уæрæсейы цæраг алы адæмæн дæр йе 'взаджы кад се 'хсæн бæрзонддæр ист æрцауа. Ирон æвзаджы ахуыргæнджыты разæм æвард ис бæрзонд проблемæ - предметы ахуыр кæныны хъуыддаг фæхуыздæр кæнын. Уыцы нысан æнцондæр у райдайæн скъолайы æххæст кæнын.

Ирон æвзаджы программæйы сæйраг идея у скъоладзауы ахуыры процессы сæйраг архайæг уæвынмæ сразæнгард кæнын.

Ирон æвзаджы программæйы сæйраг хицæндзинад – скъоладзаутæн комплексон æгъдауæй æвзаджы тыххæй зондзинадтæ раттын.

Æвзагзонинады программæйы спецификонхицæндзинадтæ:

- мадæлон æвзагыл дзурыны нормативон арæхстдзинад: дзырдты растфыссынад æмæ растдзурынад, хъуыдыйæдты арæст æмæ фыссынад.
- лингвистон компетенци: æвзаджы иуæгты системон ахуырад, сæ арæст, зæлынад, фыссынад æмæ ныхасы.
- ныхасы компетенци: ныхас æмбарын æмæ дзы арæхстджынаг пайда кæнын хъуыдыйæдтæ аразгæйæ;
- коммуникативон компетенци: æвзагæй пайда кæнын фæлтæрддзинад ныхасы алыхуызон сферæты (царды, ахуырады, официалон, социалон æмæ культурон) рæзын кæнын
- культурон компетенци:
- лингвокультуроведческая (лингвокультурологическая) компетенция: изучение русского языка проводится на основе диалога национальной культуры с русской культурой с целью более глубокого понимания их обеих, а также русского языка и русской речи, созданных на русском языке произведений, для подготовки учащегося к межкультурной коммуникации и для его воспитания как поликультурной личности.

Программæ домь, нæмæй ахуырдаутæ хинæн кæной мæртæ æмæ дамгъæтæ

Программæ домь, нæмæй скъоладзаутæ базоний тексты сæйраг дæрхъуыдырахина кæнын, уацмæсымидисциплина сæйраг дзырын, дзырдты нысануæтзонин, текстын йæ аивадон æууæлтæ рахатын; сахуыруойхъуыды кæнын, рæзасæ аивадон æнхъарынад, цымидис æмæ разæнгард кæной чиныг кæсынмæ.

Æвзаг зонынадын программæйы сæйраг нысан:

- гуырынкæнын уарзондзинадмæ дæлон æвзагмæ, куыд æнхъæтирон адым културæйы æвдисæнмæ;
- ахуырдаутæ ирон æвзаджы рæст æмæ функционал нархайдæлæ сфера сæйраг ситуаци зонындзинадтæ рæзынкæнын;

Æвзаг зонынадын программæйы сæйраг хæстæ:

- ирон æвзагмæ уæлдай ахæст гуырын кæнын, куыд ирон културæйы аивадæр фæзынд;
- разæнгард кæнын дзыргæ æмæ фысгæ ныхасы културæйы бындурон ахуырмæ;
- раттын зонындзинадтæ ирон æвзаджы нысанты системæй йæ арæз æмæ йæ функцитæ
- зонындзинадтæй практикон æгъдауæй пайдæ кæнын литературон æвзагыл дзыргæ æмæ фысгæ ныхасы

Предметы структура

Райдайæн кæдæстæ ирон æвзаг ахуыр кæнын у лингвистикон ахуырадо æмæ сывæллæтты ныхасы рæзты фылцаг сæрмагонд этап. Йæ сæрмагондзинад уый мидæг ис, æмæ у æнгом баст у нинæ ахуырадон предметтæмæ, уæлдай дæр та ирон литературон кæсынадимæ æмæ уырысæг æвзаг æмæ литературон кæсынадимæ. Иумæ райсгæйæ аразын иу ахуырадон хай-диалог.

Фылцагæм кæдæстæ ирон æвзаг æмæ ныхасы рæзты куысты бындур у «Абæтæ» ахуыр кæнын рæстæг. Дих кæны æртæ хайыл:

1. бæдæтгæнæн рæстæг;
2. дамгъæтæ ахуыр кæнын рæстæг;
3. раттæд æрмагæ бæдæтгæнæн рæстæг.

Аны хæйттæй алкабийæн дæр мæвæрд нæуæ сахæтгæ 12с.-бæдæтгæнæн рæстæгæн, 64с.-абæтæ ахуыр кæнын æмæ 20с.-кæсын æмæ фыссын ахуыр кæнынæн.

Кæсын-фыссын ахуыр кæнын сæйраг хæс у: дамгъæтæ фыссын ахуыргæнæйæ сабиты кæсынæн дæр æфтауын.

Сывæллæтгæн, хуымæтæг хуызы сæ графикон æмæ кæсынæн навытæ фидæргæнæйæ, уæрæхдæр кæны сæ аныварсы дунæмбарынад, хæздыг æмæ активон кæны сæ дзырдтæ, ратгæтæмæ рæзын, сæ грамматикон – орфографон зонындзинадтæ.

Ног программæ тæстæ (Юнескойн кафедрæйы проектæ тæстæ) афæдзы фæстаг цыппарæм хайы æвзаг æмæ литературæ хицæн предметы хуызы ахуыр кæнын кæй райдайынд, уымæ тæстæ сабитæн уæрæхдæр кæнын сæ дунæмбарынад æмæ хъуыдыйкæнынад, хъæздыгдæр кæны сæ ныхасы хъæд æмæ дзырдут.

Сывæллæттæ фыццаг хатт 1-ам къласы базонгæ вæййынд ирон æвзаджы системæ æмæ ныхасы культурамæ

Предмет «Ирон æвзаг æмæ литературон кæсынад» ахуыр кæнынны мидисы рахицæн кæнæн ис ахæм хæйттæ:

- коммуникативон зониндзинæдтæ ныхасы сæйраг хуызты: хъусын, дзырын, кæсын æмæ фыссыны;
- æвзаджы мадзæлттæ æмæ сæ пайда кæныны фæлтæрдзинæд;
- социокультурон зониндзинæдтæ;
- нумайаг ахуырадон æмæ сæрмагонд ахуырадон зониндзинæдтæ.

Ацы цыппар хайæ сæйрагдæр у фыццаг – коммуникативон, уымæн æмæ уый фæрцы сбæрæг кæнæн ис, сывæллон цы базыдта ахуыры алы этапты, уый. Фæлгæ цыппар хайы кæрæдзийыны сты æнгæм баст, æппараг дзы никасыйæн ис, уæд хæлд æрцаудзæн ахуырадон предмет «Ирон æвзаг æмæ литературон кæсынады» иудзинад.

Предметон хай «Ирон æвзаджы системæ»

1 хай. «Фонетикæ æмæ графикæ»

- мыртæ æмæ дамгъæтæ кæрæдзийæ иртасын;
- ирон æвзаджы мырты дих зонын (хъæлæссонгæ – павдон/æнапавдон, - дæмæгъ/тыхджын, уырыссаг æвзагæй æрбайсгæ; æмхъæлæссонгæ – æмкъай/æнакъай, зылангон/æзылангон, дывæргонд, уырыссаг æвзагæй æрбайсгæ.);
- дамгъуаты кæрæдзийы фæдыл куыд æвæрд сты, уый зонын.

2 хай. «Орфоэпи»

Скъоладзауы ахуыр кæнын хъæуы:

- ирон литературон æвзаджы æгъдауттæ зонын, ома ирон æмæ уырыссаг алфавиты уыцы ну дамгъæтæ алыхуызы мыртæ кæй дæттынд, уый зонын (з, с, ц, дз); кавказæг кæй хонæм (хъкъ, цъ, æмæ а.д.), уыцы мырты рæстдзурынад. Уыдон пæйбæри хорз бамбарой, уымæй арагæ уылдзæн сæ анв дзырд.

3 хай. «Дзырды арагт»

Ахуырдаутæ хъуамæ зоной:

- дзырдтæ уæнгтыл дих кæнын, ну рæнхъæй иннаемæ хæссын;
- а дæймаг ты нæмттæ æмæ мыггæгтæ, уынгты, фосы æмæ æнд. ах. нæмттæ стыр дамгъæйæ фысгæ кæй сты.

4 хай. «Лексика»

Скьолдзауы зоньн хъауы:

- дзырдтæ фæрстытæм гæсгæ иртасын (чи? цы?);
- дзырдтæ сæ нысаннуæгтæм гæсгæ иртасын (комкоммæ ахæсгæ);
- дзырдтæм антонимтæ, синонимтæ æвзарын зоньн;

5 хай. «Морфологи» (ног чингуытæм гæсгæ)

- номдары грамматикон миннуджытæ иртасын (хауæн, нымæц);
- миногони грамматикон миннуджытæ иртасын (хауæн, нымæц); миногон номдаримæ бастæй куыд тасындзæг кæны;
- Миндзæдзæй грамматикон миннуджытæ иртасын (нымæц, афон, цæстæм)

6 хай. «Синтаксис»

Скьолдзауы ахуыр хъауы:

- ныхас хъуыдыйæдтыл дих кæнын;
- хъуыдыйæдтæ сæ загъды нысанмæ гæсгæ иртасын. - хъæлæсы уагæй раст дзурын;
- хъуыдыйæды райдайæн стыр дамгъæйæ фыссын. йæ кæроны та стъæлф æвзарын.

Предметон хай «Орфографи æмæ пунктуаци»

Скьолдзауæн бацамонын:

- растфыссынады æгъдауттæ (хæрз хуымæтæг хуызы)
- чинныгæй æнæ рæдыдæй чысыл тексттæ фыссын;
- ахуыргæнæджы кастмæ гæсгæ чысыл тексттæ фыссын. рæдыдтыл кустæйæ сабийæн йæхицæн агурын кæнын йæ рæдыд.

Предметон хай «Ныхасы рæст»

Сывæлæтты ахуыр кæнын:

- дзырдты бæлвырд тематикон къордтыл дих кæнын;
- фæрстытæм гæсгæ цыбыр радзырдтæ аразын;
- хуымæтæг миндзæдзын нывтæ æвзарын æмæ уыдонмæ гæсгæ дзургæ сочиненитæ æмæ радзырдтæ аразын;
- æрвылбон архайын иронау аив дзурынын;
- некайы ныхасмæ бæстон хъусын æмæ йын раст дзуæппытæ дæттын;
- хи хъуыдытæ дзурын;
- хибарæй дæвæрд текстæн йæ хъуыдымæ гæсгæ сæргонд дæттын;
- хи ныхастæй цыбыр тексттæ дзурын;
- сфæлцытадон куыстытæ кæнын.

Рабочая программа по родному (осетинскому) языку

3 класс

№ №	Тема урока	Кол-во часов	По плану	Факти- чески
Дыккаг къласы рацыд армаг зардыл арлаууын канын - 2 с.				
1.	Текст. Хуыдыйад. Дзырд.	1 с.		
2	Мырта ама дамгъата.	1 с.		
Мырта ама дамгъата - 6 с. .				
3-4	Зылангон ама азылангон амаласонта.	2 с.		
5	Амкай зылангон ама азылангон амаласонта.	1 с.		
6	Амхъаласонта г, к, (кк), къ-йы ивынад дж, ч, (чч), чъ-йы хъаласон Ы- йы разай.	1 с.		
7	Даргъватин амъаласонта дзырдты мидаг.	1 с.		
8	Контролон сыгъдагфыст.	1 с.		
Дзырдты хайтта ама дзырдаразт - 8 с.				
9	Карон.	1 с.		
10-11	Уидаг. Амуидагон дзырдта.	2 с.		
12	Фасафтуан.	1 с.		
13	Уидаг ама фасафтуан.	1 с.		
14	Уидаг . Фасафтуан. Карон.	1 с.		
15	Разафтуан.	1 с.		
16	Дзырды уидаг, разафтуан, бындур.	1 с.		
Лексика - 3 с .				
17	Дзырды лексикон нысаниуаг. Биранысани-уагджын дзырдта. Синонимта.	1 с.		
18	Антонимта.	1 с.		
19	Контролон диктант.	1 с.		
Ныхасы хайтта - 20 с .				
20	Ныхасы хайтта.	1 с.		
21	Номдар, йа иумаиаг нысаниуаг.	1 с.		
22	Номдарты ивынад ныацтам гасга.	1 с.		
23	Сармагонд ама иумаиаг номдарта. Стыр дам-гъа сармаонд номдарты.	1 с.		

24	Номдарты каратты ивынад андар дзырдтима бастай.	1 с.		
25	Изложени.	1 с.		
26-27	Миногон, йа иумайаг нысаниуаг.	2 с.		
28-29	Миногон йа аууалтам гасга иртасын.	2 с.		
30	Са хъуыдымагасга хастаг ма ныхмавард миногонта.	1 с.		
31	Мивдисаг, йа иумайаг нысаниуаг.	1 с.		
32	Мивдисаджы иумайаг нысаниуаг.	1 с.		
33-34	Мивдисаджы ивынад нымацтам гасга.	2 с.		
35-36	Мивдисаджы ивынад афонтам гасга.	2 с.		
37	Мивдисаджы абалвырд форма фасафтуан - ЫН -има.	1 с.		
38	Са хъуыдымагасга хастаг ама ныхмавард мивдисджыта.	1 с.		
39	Контролон диктант.	1 с.		

Хъуыдыйад – 9 с.

40-41	Хъуыдыйады хуызта са загъды нысанма гасга.	2 с.		
41-42	Хъуыдыйады сайраг уангта.	2 с.		
43	Хъуыдыады фарссаг уангта фарстытам гасга иртасын.	1 с.		
44-45	Хуыматаг цыбыр ама хуыматаг даргъ хъуыдыйадта.	2 с.		
46-47	Хъыдыйады мидаг дзырдты карадзиуыл бастдзинад.	2 с.		

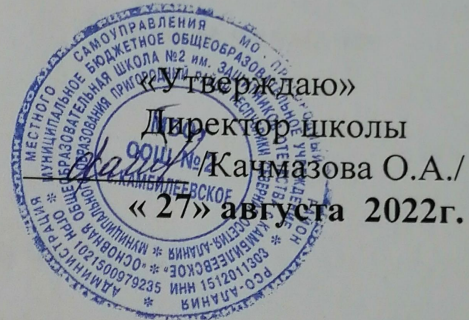
Рацыд армаг зардыл арлаууын канын - 3 с.

48.	Хъаласонта ама амхъаласонта.			
49	Дзырдты лексикон нысаниуджыта.	1 с.		
50	Ныхасы хайтта. Хъуыдыйад.	1 с.		
51		1 с.		

Муниципальное бюджетное образовательное учреждение
Основная общеобразовательная школа № 2
имени Защитников Отечества с. Камбилеевское
МО - Пригородный район, РСО-Алания
363100 с. Камбилеевское, ул. Ю. Кучиева, 93
Телефон 8(867-38)2-70-46

Принято
на педсовета школы
протокол № 1
от «___» августа 2022
г.

«Согласовано»
зам.директора
школы
_____ Гуриевой
З.Е.
«27» августа 2022г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА
учебного предмета
«Родное (осетинское) литературное чтение»
для 3 класса основного общего образования
на 2022-2023 учебный год

Составитель:
Дзукаева Марина Федоровна.

Цæгат Ирыстон-Аланийы ахуырады куджыты зоньдзинæдтæ уæлдæргæнæн институт

Кусæн программа

Дзæпарты Зарæйы

3-æм къласы

Кæсыны чиныгмæ

Программæ арæзт æрцыд ног
Федералон Паддзахадон Ахуырадон Стандарты (ФПАС-ы)
домæнтæм гæсгæ 3-æм къласы
ахуыргæнджытæн æххуысæн (къуыри 2 сахаты).

*Программæйæ чи пайдæ кæндзæн,
уылсæн йæ бон у ивддзинæдтæ бахæссын,
куыд сахæтты дих,
афтæ йæ мидисмæ дæр.*

Программа сарæзта АЗУРИ-йы ирон
æвзаг æмæ литературæйы
кафедраейы ахуыргæнæг
Дзытиаты Эмæ æмæ фидаргонд
æрцыд кафедраейы æмбырды
(Протокол №1, 12.09.2016 аз)

Дзæуджыхъæу 2017аз

Æмбарынгæнæн фыстæг

Кусæн программæ арæзт у ног стандарты домæнтæм гæсгæ æмæ ЮНЕСКО-йы кафедрæйы арæзт ахуырадон комплекты бындурыл. Ирон литературон кæсынадæн лæвæрд цæуы къуыри 2 сахаты (æдæппæт 34 ахуырадон къуырийы-68 сахаты);

Сывæллатты алывæрсыг рæзтæн райдайæн स्कылайы æрцæуы.

Уымæ гæсгæ ирон æвзаг ахуыр кæныны хъуыддаг арæзт у ахæм нысан æмæ хæстæ сæххæст кæнынмæ:

- хъуамæ сывæллаттæ сæ кæрæдзимæ иронау дзурын сахуыр уой. Уый тыххæй та хъæуы фидар фæлтæрдзинад кæсын, фыссын æмæ хъуыды кæнынæй;

- иумæйаг ахуырадон зонындзинæдтæ бæрзонддæр кæнын; ныхасы рæзтыл кусын; фылдæр базоньмæ æмæ интеллект уæрæхдæр кæнынмæ тырнын;

- мадæлон æвзаджы фæрцы сывæллоны алывæрсыгæй хъомыл кæнын;

- хъазты хуызы сывæллатты эмоционалон уавæр рæзын кæнын;

- зонындзинæдтæ фылдæр кæнынмæ тырнын динæд рæзын кæнын.

Куыд зонам, афтæмæй æппæтæй хуыздæр фадат уыцы нысантæ сæххæст кæнынæн ис кæсыны урокты.

Ног (дыккаг фæлтæры) стандартты домæнтæ сты. цæмæй Уæрæсейы цæраг алы адæмæн дæр йе 'взаджы кад сæхи 'хсæн бæрзонддæр ист æрцæуа, цæхгæр фæхуыздæр уа мадæлон æвзаг ахуыр кæныны хъуыддаг. Уыцы хæстæ та æххæст кæны райдайæн скыла.

Кæсыны программæйы сæйраг идея у скыладзауы ахуыры процессы сæйраг архайæг уæвынмæ сразæнгард кæнын.

Кæсыны программæйы сæйраг хицæндзинад – скыладзаутæн комплексон æгъдауæй литературон кæсынады æгъдаутæ бацамоньн.

Кæсыны программæйы спецификон хицæндзинæдтæ:

- текстыл куыст куыд ныхасы иуæгыл;

- литературон уацмысты дзырдты аивдзинад æмбарын æмæ сын сæ хицæндзинæдтæ жаиртæм гæсгæ иртасын;

- уацмысы æвзаг æмæ сывæллатты ныхасыл уыцы иумæ куыст;

- уацмысы æмæ сывæллаттæн фыст чингуытыл иумæйагæй кусын;

- сывæллаттæн тексты тыххæй зонындзинæдтæ дæттын. æмæ аивадон - литературон уацмысты мидис æмбарын кæнгæйæ сабиты

миддуне хъæздыгдæр кæныныл куыст.

Программæ домæй скыладзаутæ базонæй тексты сæйрагдæр хъуыды рахицæн кæнын, уацмысы мидис хи ныхæстæй радзурын, дзырдты нысаниуæг зоньн. текстæн йæ аивадон æууæлтæ рахатын; сахуыр уой хъуыды кæнын. рæза сæ аивадон æнкъарынад. цымыдис æмæ разæнгард кæной чиныг кæсынмæ.

Кæсыны программæйы сæйраг нысан: сабиты чиныг кæсынмæ разæнгард кæнын; ирон, уырыссаг ама æппæтдунеон литературæйы хуыздæр уацмысты фæрцы сывæллатты миддуне хъæздыгдæр кæнын.

Кæсыны программæйы сæйраг хæстæ:

1. скыладзауты дзырдгай хъæрæй кæсын ахуыр кæнын;

Æмбарынгæнæн фыстæг

Кусæн программæ арæст æрцыд ног стандарты домæнтæм гæсгæ æмæ ЮНЕСКО-йы кафедрæйы арæст ахуырадон комп бындурыл. Ирон литературон кæсынадæн лæвæрд пæуы къуыри 1 сахаты (æдæппæт 34 ахуырадон къуырийы-34 сахаты)

Райдайæн скъолайы бындур æвæрд æрцауы сывæллæтты алывæрсыг рæстæн.

Уымæ гæсгæ ирон æвзаг ахуыр кæныны хъуылдаг арæст у ахæм нысан æмæ хæстæ сæххæст кæнынмæ:

- хъуамæ сывæллæттæ сæ кæрæдзимæ иронау дзурын сахуыр уой. Уый тыххæй та хъауы фидар фæлтæрддзинад кæсын. фæ æмæ хъуыды кæнынæй;
- нумæйаг ахуырадон зониндзинадтæ бæрзонддæр кæнын; ныхасы рæзтыл кусын; фылдæр базоннымæ æмæ интеллект уæрæ кæнынмæ тырнын;

- мадæлон æвзаджы фæрцы сывæллоны алывæрсыгæй хъомыл кæнын;

- хъазты хуызы сывæллæтты эмоционалон уавæр рæзын кæнын;

- зониндзинадтæ фылдæр кæнынмæ тырнындзинад рæзын кæнын.

Ног (дыккаг фæлтæры) стандартты домæнтæ сты, цæмæй Уæрæсейы цæраг алы адамæн дæр йæ 'взалжы кад сс 'хсæн бæрзонд æрцауа, цæхгæр фæхуыздæр уа йæ ахуыр кæныны хъуылдаг. Уыцы хæстæ та æххæст кæны райдайæн скъола.

Ирон æвзаджы программæйы сæйраг идея у скъоладзауы ахуыры процессы сæйраг архайæг уæвынмæ сразæнгард кæнын.

Ирон æвзаджы программæйы сæйраг хицæндзинад – скъоладзаутæн комплексон æгъдауæй æвзаджы тыххæй зониндзин раттын.

Æвзагзонынады программæйы спецификон хицæндзинадтæ:

- мадæлон æвзагыл дзурыны нормативон арахстдзинад: дзырдты растфыссынад æмæ растдзурынад, хъуыдыйæдты арæст æмæ фыссы
- лингвистикон компетенци: æвзаджы нуагты системон ахуырад, сæ арæст, зæлынад, фыссынад æмæ ныхас;
- ныхасы компетенци: ныхас æмбарын æмæ дзы арахстджынаы пайда кæнын хъуыдыйæдтæ аразгæйæ;
- коммуникативон компетенци: æвзагæй пайда кæныны фæлтæрддзинад ныхасы алыхуызон сферæты рæзын кæнын (царды, аху æмæ а.д.);
- культурон компетенци:
- лингвокультуроведческая (лингвокультурологическая) компетенция: изучение русского языка проводится на основе ди национальной культуры с русской культурой с целью более глубокого понимания их обеих, а также русского языка и русской созданных на русском языке произведений, для подготовки учащегося к межкультурной коммуникации и для его воспитания поликультурной личности.

Программæ домæ, цæмæй ахуырдаутæ хицæн кæной мыртæ æмæ дамгъæтæ

Календарно- тематическое планирование по предмету
«Литературон касынад» (Дзапарты Зара) в 3 классе

№ №	Тема урока	Кол-во часов	Стр. учеб.	Дата
Сарды мисинагта - 4 с.				
1	Хетагкаты Къ. «Сард»	1 с	ф. 3	
2	Рувас ама уарыкк –аргъау.	1 с	ф.4-5	
3	Хозиты М. «Сардыгон райсом», «Нал баззади бонай...»,	1 с	6	
4	Чеджемты Г. «Сыгъзарин лаппу».	1 с	7-12	
Дуне у уыци-уыцитай конд, уыдонма сыгъзарин дагъал – зонд 4 с.				
5	Эзоп. «Рувас ама Сагъ».	1 с	13-15	
6	Чеджемты Г. « Санаты Сем».	1 с	15-19	
7	Зощенко М. «Аппаты сайрагдар».	1 с	20-24	
8	Джыккайты Ш. «Хаматы балц сахарма».	1 с	24-25	
Байрай, баркаджын бурзачье фаззаг - 10 с.				
9	Къоста «Фаззаг», Хозиты Я. « Сабита ама Фаззаг».	1 с	26-28	
10	Чеджемты Г. «Афта райдыдта фаззаг».	1 с	28-31	
11	Хъодзаты А. «Парчы», Чеджемты Г «Хъри-хъупп», Царукъаты В. « Бабызы лаппын»	1 с	32-34	
12	Къоста « Цъиу ама сываллатта».	1 с	36-37	
13	Пришвин М. «Дыууа дзывылдары», Англисаг фольклорай «Ирхафсан»	1 с	38-41	
14	Джыккайты Ш. « Ахсары цуан».	1 с	42-43	
15.	В. Бианки «Уыг».	1 с	44-46	
16	« Малдзыг ама ахсанкъ», Хозиты А. «Анкард хабар"	1 с	47-52	
17	Джыккайты Ш. «Къабыс ама Гамми-рувас»	1 с	52-54	
18	Марзойты С. «Сагуыты лаппын».	1 с	55-56	
Скодта Митын Лаг йа урс карц - 7 с.				
19	Хозиты Я. «Сабита ама Зымаг».	1 с	57-58	
20	Дзугаты Г. «Зымаг».	1 с	59-61	
21	Кокайты Т. «Зымаг хахты», Къадзаты С. « Цы-мыдис»	1 с	62-63	
22	Чеджемты Г. «Зымагон цуан»	1 с	63-65	
23	Хозиты М. «Зымагон», Уалыты Л. « Зымагон ныв», Къоста «Науагбонты зараг».	1 с	65-67	
24	С. Михалков «Ног азы чи рцыд , ахам ацаг хабар»	1 с	68-71	
25	Чеджемты Г. «Зымагон нывта», Къадзаты С. «Калы дуне-дуи таман», «Уыци-уыци».	1 с	71-73	

Каман цы... -6 с.				
26	Къоста « Каман цы...»	1 с.	75-76	
27	Джыккайты Ш. «Хъохъо».	1 с	76-77	
28	С. Михалков «Бирагъыл сайд куыд арцыди».	1 с	78-79	
29	Астемыраты И. «Фыдфыдуагты Фыдбылыз, кана Амандтыта-ардыдтыта.»	1 с	80-84	
29	В. Голявкин «Скъаппы».	1 с	ф. 84-87	
30	Колиты В. «Кудзиго», англисаг фольклорай «Робин-Бобин».	1 с	ф. 88-89	
Хорз зардайан – уарзт 16 с.				
31	Дзасоххты М. «Ныстуанта».	1 с	ф. 90-91	
32	Багаты Л. «Ирбег ама Додти».	1 с	ф. 91-92	
33	Тъехты А. «Батаг раст бакодта».	1 с	ф. 93-94	
34-35	Г. Х. Андерсен «Фондзай иу карддзамы».	2 с	ф. 95-99	
36	Гаглоты В. « Сидзар»	1 с	ф. 100-102	
37	Чеджемты Г. «Ном», Колиты В. «Заира»	1 с	ф. 102-108	
38	Е. Пермяк «Фыдынд Наз балас».	1 с	ф.109-114	
39	Чеджемты Г. «Диссагта»	1 с	ф. 115-116	
40	Къадзаты С. «Алцы иннардам фацис»	1 с	ф. 117.	
41	«Сырдон уайгуты куыд фасайдта»	1 с	118-119	
42	«Тассаг балц»	1 с	120-124	
43	Къоста «Чи да?», Гадиаты С. «Уалдзаг Ирыстоны».	1 с	126-127	
44	Чеджемты Г. «Уалдзыгон бон», Коцойты А. «Тулдз аа Мацкъор»	1 с	128-130	
45	Къадзаты С. «Нал и уалдзагма архъац...», Джусойты Н. «Уалдзаджи комы таф»	1 с	130-132	
46	Хъодзаты А. «Чындзхаст», Чеджемты Г. «Арвы диссаг»	1 с	133-135	
Уалахизы барагбон - 6 с.				
47	Баситы М. «Хъабатыр Исса», Дзаттиаты Т. «Илита».	1 с	136-138	
48	Бесаты Т. «Цыколайаг лаппута»	1 с	139-141	
49	Царукъаты В. «Ананом салдат»	1 с	142	
50	Цагараты Г. «Иумагаг у захх»	1 с	143.	
51	Гадиаты Ц. «Цаман ай уарзын аз фыдыбаста?», Бзарты Р. «Ирыстон».	1 с	144-146	
2	Чеджемты Г. «Курагаты харздаф»	1 с	144-145	